

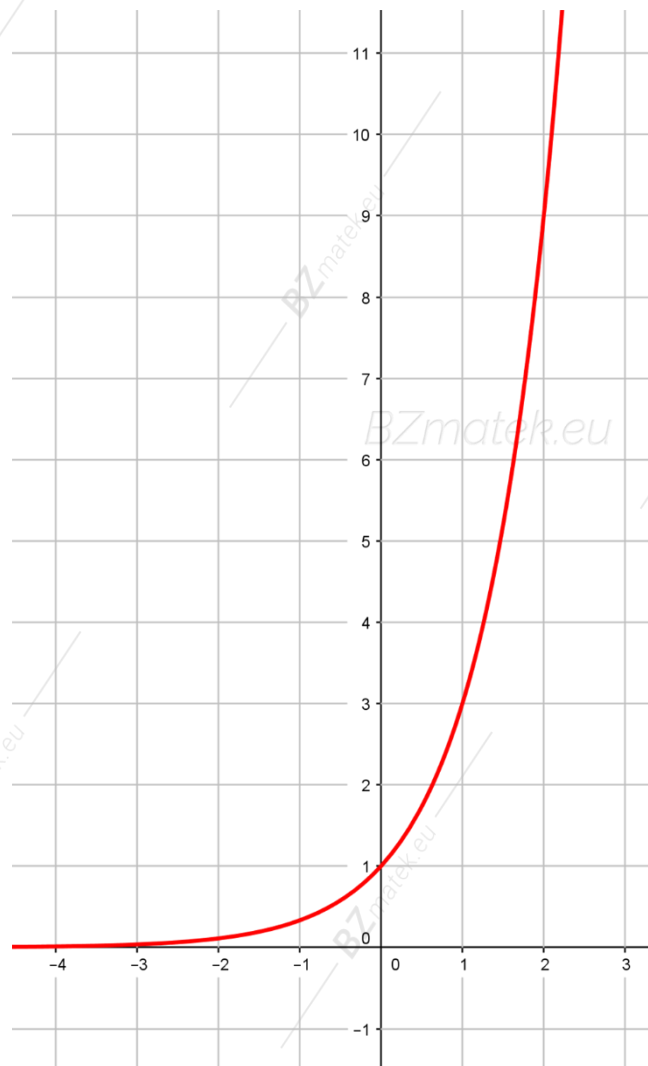
Exponenciális - , logaritmus - , inverz függvények

DEFINÍCIÓ: (Exponenciális függvény)

Ha a adott pozitív valós szám ($a > 0; a \in \mathbb{R}$), akkor az $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^+; x \mapsto a^x$ függvényt a alapú exponenciális függvénynek nevezzük.

Megjegyzés:

- Az exponenciális függvényben a változó a kitevőben szerepel és az alap egy pozitív szám.
- Ha $a > 1$, akkor a függvény szigorúan monoton növekvő.
- Ha $0 < a < 1$, akkor a függvény szigorúan monoton csökkenő.
- Ha $a = 1$, akkor a függvény konstans ($x \mapsto 1^x$).

Exponenciális függvény: $f(x) = 3^x$

Az ábráról leolvashatjuk a függvény tulajdonságait:

	$f(x) = 3^x$		
Értelmezési tartomány:	$D_f: x \in \mathbb{R}$		
Értékkészlet:	$R_f: y \in]0; +\infty[$		
Periodicitás:	Nem periodikus.		
Zérushely:	Nincs zérushelye.		
Monotonitás:	Szigorúan monoton csökkenő:	Nincs ilyen intervallum.	
	Szigorúan monoton növekvő:	$x \in]-\infty; +\infty[$	
Szélsőérték:	Minimum:	Helye:	Nincs minimuma.
		Értéke:	Nincs minimuma.
	Maximum:	Helye:	Nincs maximuma.
		Értéke:	Nincs maximuma.
Korlátosság:	Pontos alsó korlát:	$k = 0$	
	Pontos felső korlát:	Nincs felső korlátja.	
		Nem korlátos függvény.	
Paritás:	Nem páros, nem páratlan függvény.		

Exponenciális függvény: $f(x) = \left(\frac{1}{2}\right)^x$

Az ábráról leolvashatjuk a függvény tulajdonságait:

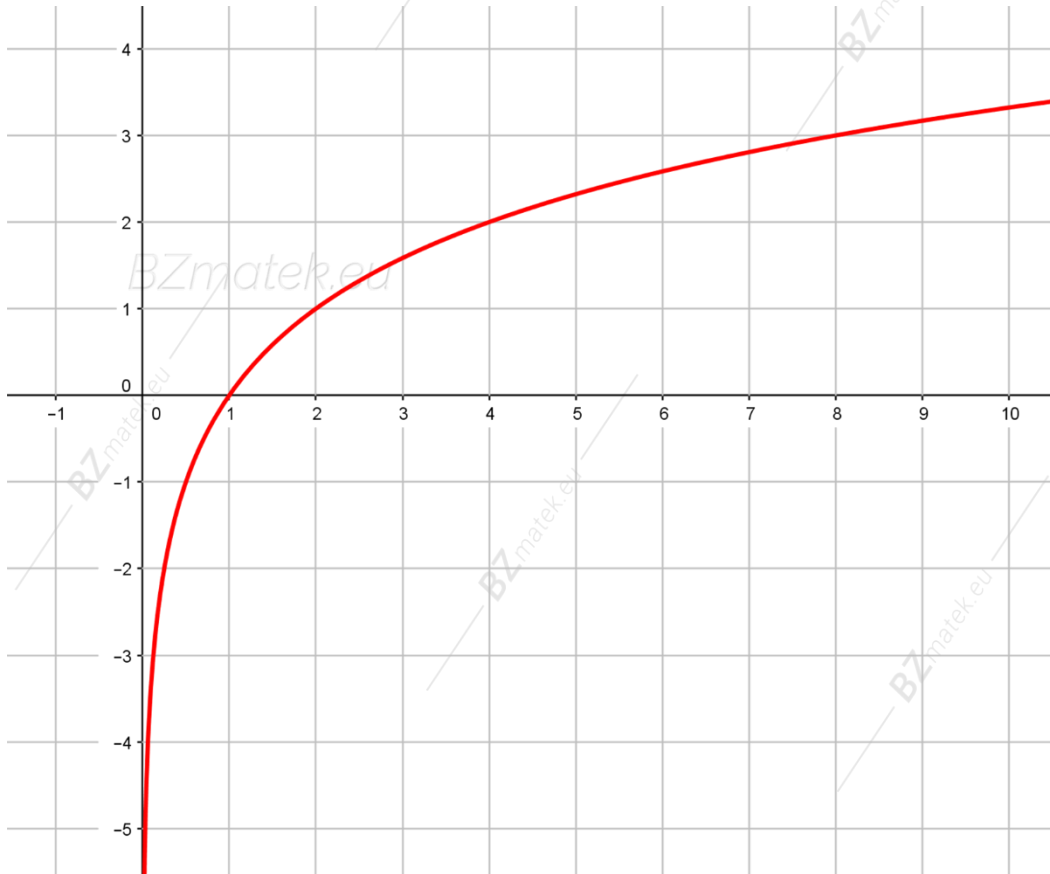
	$f(x) = \left(\frac{1}{2}\right)^x$		
Értelmezési tartomány:	$D_f: x \in \mathbb{R}$		
Értékkészlet:	$R_f: y \in]0; +\infty[$		
Periodicitás:	Nem periodikus.		
Zérushely:	Nincs zérushelye.		
Monotonitás:	Szigorúan monoton csökkenő:	$x \in]-\infty; +\infty[$	
	Szigorúan monoton növekvő:	Nincs ilyen intervallum.	
Szélsőérték:	Minimum:	Helye:	Nincs minimuma.
		Értéke:	Nincs minimuma.
	Maximum:	Helye:	Nincs maximuma.
		Értéke:	Nincs maximuma.
Korlátosság:	Pontos alsó korlát:	$k = 0$	
	Pontos felső korlát:	Nincs felső korlátja.	
		Nem korlátos függvény.	
Paritás:	Nem páros, nem páratlan függvény.		

DEFINÍCIÓ: (Logaritmus függvény)

Ha az a egy 1 – től különböző pozitív valós szám, akkor az $f : \mathbb{R}^+ \rightarrow \mathbb{R}; x \mapsto \log_a x$ függvényt a alapú logaritmus függvénynek nevezzük.

Megjegyzés:

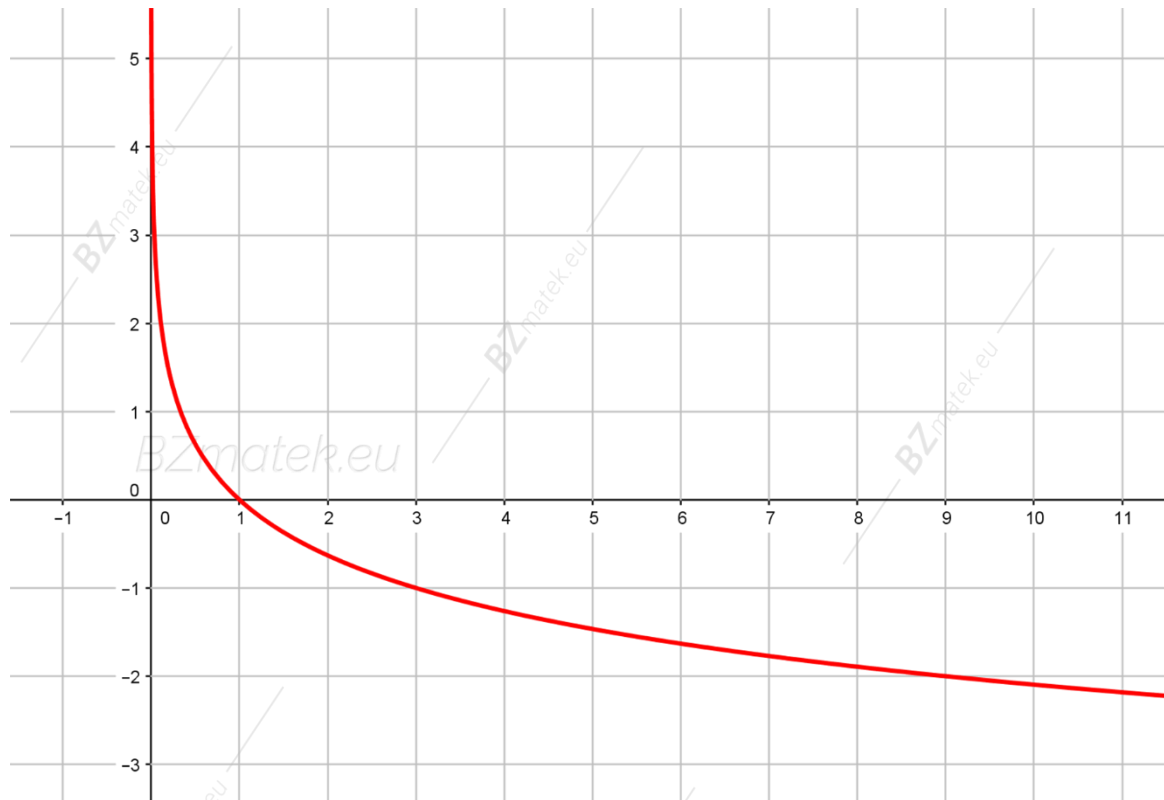
- Ha $a > 1$, akkor a függvény szigorúan monoton növekvő.
- Ha $0 < a < 1$, akkor a függvény szigorúan monoton csökkenő.

Logaritmus függvény: $f(x) = \log_2 x$

Az ábráról leolvashatjuk a függvény tulajdonságait:

	$f(x) = \log_2 x$		
Értelmezési tartomány:	$D_f: x \in]0; +\infty[$		
Értékkészlet:	$R_f: y \in \mathbb{R}$		
Periodicitás:	Nem periodikus.		
Zérushely:	$x = 1$		
Monotonitás:	Szigorúan monoton csökkenő:	Nincs ilyen intervallum.	
	Szigorúan monoton növekvő:	$x \in]0; +\infty[$	
Szélsőérték:	Minimum:	Helye:	Nincs minimuma.
		Értéke:	Nincs minimuma.
	Maximum:	Helye:	Nincs maximuma.
		Értéke:	Nincs maximuma.
Korlátosság:	Pontos alsó korlát:	Nincs alsó korlátja.	
	Pontos felső korlát:	Nincs felső korlátja.	
		Nem korlátos függvény.	
Paritás:	Nem páros, nem páratlan függvény.		

Logaritmus függvény: $f(x) = \log_{\frac{1}{3}} x$

Az ábráról leolvashatjuk a függvény tulajdonságait:

	$f(x) = \log_{\frac{1}{3}} x$		
Értelmezési tartomány:	$D_f: x \in]0; +\infty[$		
Értékkészlet:	$R_f: y \in \mathbb{R}$		
Periodicitás:	Nem periodikus.		
Zérushely:	$x = 1$		
Monotonitás:	Szigorúan monoton csökkenő:	$x \in]0; +\infty[$	
	Szigorúan monoton növekvő:	Nincs ilyen intervallum.	
Szélsőérték:	Minimum:	Helye:	Nincs minimuma.
		Értéke:	Nincs minimuma.
	Maximum:	Helye:	Nincs maximuma.
		Értéke:	Nincs maximuma.
Korlátosság:	Pontos alsó korlát:	Nincs alsó korlátja.	
	Pontos felső korlát:	Nincs felső korlátja.	
		Nem korlátos függvény.	
Paritás:	Nem páros, nem páratlan függvény.		

DEFINÍCIÓ: (Inverz függvény)

Egy f függvény inverze a g függvény, ha az f kölcsönösen egyértelmű és bármely értelmezési tartománybeli x elemére $g(f(x)) = x$ teljesül. Jelölés: $g(x) = f^{-1}(x)$.

Megjegyzés:

- Csak a kölcsönösen egyértelmű függvényeknek van inverze, s ezeket invertálható függvényeknek nevezzük.
- A függvény értelmezési tartománya megegyezik az inverzének értékészletével (és fordítva).
- Az inverz függvények megfordítják a hozzárendelés irányát: az egymáshoz rendelt értékek ugyanazok, de a megfeleltetés iránya ellentétes.
- Egy függvény és inverze tükrös az $y = x$ egyenletű egyenesre, mert a két függvéynél a tengelyek felcserélődnek, továbbá a két függvény ugyanolyan értelemben monoton.
- A függvény inverzének hozzárendelési szabályát úgy határozhatjuk meg, hogy felcseréljük a változót (x - et) a függvényértékkel (y - nal) és az új egyenletből kifejezzük az y - t.

Szögfüggvények inverze:

- A szinusz függvény a $-\frac{\pi}{2} \leq x \leq \frac{\pi}{2}$ intervallumon szigorúan monoton növekvő. Ennek inverze az arkusz – szinusz függvény. Jele: $\text{arc sin } x$.
- A koszinusz függvény a $0 \leq x \leq \pi$ intervallumon szigorúan monoton csökkenő. Ennek inverze az arkusz – koszinusz függvény. Jele: $\text{arc cos } x$.
- A tangens függvény a $-\frac{\pi}{2} < x < \frac{\pi}{2}$ intervallumon szigorúan monoton növekvő. Ennek inverze az arkusz – tangens függvény. Jele: $\text{arc tg } x$.
- A kotangens függvény a $0 < x < \pi$ intervallumon szigorúan monoton csökkenő. Ennek inverze az arkusz – kotangens függvény. Jele: $\text{arc ctg } x$.

Hatványfüggvények inverzei:

Az $f(x) = x^n$ függvény inverze:

- Ha n pozitív páratlan egész, akkor $f^{-1}(x) = \sqrt[n]{x}$.
- Ha n pozitív páros egész és $x \in [0; +\infty[$ akkor $f^{-1}(x) = \sqrt[n]{x}$.
- Ha n pozitív páros egész és $x \in]-\infty; 0]$ akkor $f^{-1}(x) = -\sqrt[n]{x}$.

Függvénytranszformációk

Az egyes függvénytípusokhoz tartozó függvényeken bizonyos fajta átalakításokat végezve a típus nem változik meg. Ha egy koordináta – rendszerben ábrázolt függvény grafikonját valamelyik tengely irányában eltoljuk, megnyújtjuk vagy összezsugorítjuk, akkor azt mondjuk, hogy függvénytranszformációt hajtottunk végre.

Változó transzformációk (x koordináták változtatása):

- $f(-x)$: az y tengelyre való tükrözés
- $f(x + c)$: az x tengely mentén $(-c)$ – vel való eltolás
- $f(b \cdot x)$: az y tengelyre merőleges irányban zsugorítás / nyújtás
(az x koordinátákat $\frac{1}{b}$ - szorosára változtatjuk, az y koordinátákat nem változtatjuk)
- $f(|x|)$: az $x \geq 0$ értékekhez tartozó görbét tükrözzük az y tengelyre
(az $x < 0$ értékekhez tartozó görbét elhagyjuk)

Érték transzformációk (y koordináták változtatása):

- $-f(x)$: az x tengelyre való tükrözés
- $f(x) + d$: az y tengely mentén $(+d)$ – vel való eltolás
- $a \cdot f(x)$: az x tengelyre merőleges irányban zsugorítás / nyújtás
(az y koordinátákat a – szorosára változtatjuk, az x koordinátákat nem változtatjuk)
- $|f(x)|$: az $y < 0$ értékekhez tartozó görbét tükrözzük az x tengelyre

Transzformációk sorrendje:

Először a változó transzformációkat, majd az érték transzformációkat végezzük el.

1. $f(x)$
2. $f(x + c)$
3. $f(b \cdot x + c)$
4. $f(-b \cdot x + c)$
5. $a \cdot f(-b \cdot x + c)$
6. $-a \cdot f(-b \cdot x + c)$
7. $-a \cdot f(-b \cdot x + c) + d$

Gyakorló feladatok

K: középszintű feladat

E: emelt szintű feladat

1. (K) Ábrázold és jellemezd a következő függvényt: $f(x) = \left(\frac{1}{3}\right)^{x-5}$!
2. (K) Ábrázold és jellemezd a következő függvényt: $f(x) = 2^x - 4$!
3. (K) Ábrázold és jellemezd a következő függvényt: $f(x) = 3^{\frac{1}{2}x}$!
4. (K) Ábrázold és jellemezd a következő függvényt: $f(x) = -3 \cdot \left(\frac{1}{2}\right)^x$!
5. (K) Ábrázold és jellemezd a következő függvényt: $f(x) = -2^{x-3} + 1$!
6. (K) Ábrázold és jellemezd a következő függvényt: $f(x) = 2 \cdot \left(\frac{1}{2}\right)^{x+6} - 2$!
7. (K) Ábrázold és jellemezd a következő függvényt: $f(x) = -\left(\frac{1}{3}\right)^{2x} + 3$!
8. (E) Ábrázold a következő függvényt: $f(x) = 2 \cdot 3^{2x-1} + 1$!
9. (E) Ábrázold a következő függvényt: $f(x) = \left(\frac{1}{3}\right)^{1-x}$!
10. (E) Ábrázold a következő függvényt: $f(x) = 2^{|x+1|}$!

11. (K) Ábrázold az $f(x) = 2^x - 7$ függvényt az $x \in]-1; 3]$ intervallumon! Jellemezd a függvényt értékkészlet, szélsőérték, illetve korlátosság szempontjából!
12. (K) Adott az $f(x) = -5 \cdot \left(\frac{1}{3}\right)^{x-4} + 1$ függvény. Melyik a nagyobb: $f(-1)$ vagy $f(2)$?
13. (K) Adott az $f(x) = 5^{2x} - 30$ függvény. Számítsd ki az $f\left(-\frac{1}{2}\right)$; a $-f(-2)$ és az $|f(1)|$ értékek átlagát!
14. (K) Adott az $f(x) = -\left(\frac{1}{2}\right)^{x+3}$ függvény. Számítsd ki a következő kifejezés értékét: $f(-5) - f(-3) - f(4)$!
15. (K) Adott az $f(x) = 2^{x+8} - 3$ függvény. Számítsd ki a -5 helyen felvett helyettesítési értéket!
16. (K) Adott az $f(x) = 3^{4-x}$ függvény. Számítsd ki a 7 helyen felvett helyettesítési érték ellentettjét!
17. (K) Adott az $f(x) = 2 \cdot \left(\frac{1}{4}\right)^{x-3} - 5$ függvény. Számítsd ki a 8 helyen felvett helyettesítési érték abszolútértékét!
18. (K) Adott az $f(x) = 3 \cdot 4^{7x}$ függvény. Hol veszi fel a függvény a -9 és a 6 értéket?
19. (K) Döntsd el, hogy rajta van - e a $P(2; 6)$ pont az $f(x) = 6^x - 7$, illetve a $g(x) = 3^x - 3$ függvény grafikonján!
20. (K) Add meg ábrázolás nélkül az $f(x) = 7^{1-x}$ függvény három különböző pontját!

21. (K) Határozd meg a $P(x; 1)$ pont koordinátáit úgy, hogy illeszkedjen az $f(x) = \left(\frac{1}{2}\right)^{2x-3}$ függvény grafikonjára!
22. (K) Határozd meg a $P(-1; y)$ pont koordinátáit úgy, hogy illeszkedjen az $f(x) = 2 \cdot 3^{x+1} - 4$ függvény grafikonjára!
23. (K) Határozd meg ábrázolás nélkül az $f(x) = 5^x + 3$ és a $g(x) = -\left(\frac{1}{3}\right)^{x-2} + 1$ függvény zérushelyeit!
24. (K) Határozd meg ábrázolás nélkül, hogy hol metszi az $f(x) = \left(\frac{1}{4}\right)^{3x+2} - 16$ függvény a koordináta – tengelyeket!
25. (K) Írd fel annak a $g(x)$ függvénynek a hozzárendelési szabályát, amelyet úgy kapunk, hogy az $f(x) = 8^{4x}$ függvényt eltoljuk az adott $\vec{v}(-3; 20)$ vektorral!
26. (K) Írd fel annak a $g(x)$ függvénynek a hozzárendelési szabályát, amelyet úgy kapunk, hogy az $f(x) = \left(\frac{1}{5}\right)^{x-6} + 4$ függvényt eltoljuk az adott $\vec{v}(8; -7)$ vektorral!
27. (K) Add meg annak az $f(x)$ függvénynek a hozzárendelési szabályát, amely pontjait eltolva az adott $\vec{v}(2; 15)$ vektorral a $g(x) = 13^{x+4} - 6$ függvény adódik!
28. (K) Add meg annak a $\vec{v}$ vektornak a koordinátáit, amellyel eltolva az $f(x) = \left(\frac{1}{7}\right)^{2x+8}$ függvény pontjait a $g(x) = \left(\frac{1}{7}\right)^{2x+11} - 29$ függvény adódik!
29. (K) Add meg az a értékét, ha $f(x) = a^x$ függvény szigorúan monoton csökkenő! Van – e olyan a érték, amely esetén a hozzárendelés képe egy konstans függvény lesz?

30. (K) Határozd meg az $f(x) = a^x$ exponenciális függvényben az a értéket, ha tudjuk, hogy a függvény 5 – höz 16807 – et rendel!
31. (K) Határozd meg az $f(x) = \left(\frac{1}{8}\right)^x + b$ exponenciális függvényben a b értéket, ha tudjuk, hogy a függvény a 10 pontban metszi az y - tengelyt!
32. (K) Ábrázold és jellemezd a következő függvényt: $f(x) = \log_4(x + 3)!$
33. (K) Ábrázold és jellemezd a következő függvényt: $f(x) = \log_3(3x)!$
34. (K) Ábrázold és jellemezd a következő függvényt: $f(x) = \log_{\frac{1}{2}}x - 4!$
35. (K) Ábrázold és jellemezd a következő függvényt: $f(x) = -2 \cdot \log_2(x)!$
36. (K) Ábrázold és jellemezd a következő függvényt: $f(x) = \log_{\frac{1}{3}}(x - 4) + 2!$
37. (K) Ábrázold és jellemezd a következő függvényt: $f(x) = \frac{1}{2} \cdot \log_2\left(\frac{1}{2}x\right) - 3!$
38. (K) Ábrázold és jellemezd a következő függvényt: $f(x) = -3 \cdot \log_3(x + 1) + 6!$
39. (E) Ábrázold a következő függvényt: $f(x) = -\log_2\left(\frac{1}{3}x + 1\right) - 2!$
40. (E) Ábrázold a következő függvényt: $f(x) = 3 \cdot \log_{\frac{1}{2}}(2 - x) + 1!$
41. (E) Ábrázold a következő függvényt: $f(x) = |\log_3(2x)|!$

42. (K) **Ábrázold az $f(x) = \log_{\frac{1}{2}}(x + 6)$ függvényt az $x \in]-4; 2]$ intervallumon! Jellemezd a függvény értékkészlet, szélsőérték, illetve korlátosság szempontjából!**
43. (K) **Adott az $f(x) = 2 \cdot \log_{\frac{1}{4}}(7 - x) - 8$ függvény. Melyik a nagyobb: $f(-9)$ vagy $f(6)$?**
44. (K) **Adott az $f(x) = -4 \cdot \log_5(3x + 9)$ függvény. Számítsd ki az $f\left(-\frac{44}{15}\right)$; a $-f\left(-\frac{8}{3}\right)$ és az $\left|f\left(-\frac{4}{3}\right)\right|$ értékek átlagát!**
45. (K) **Adott az $f(x) = -\log_6\left(\frac{1}{2}x + 4\right)$ függvény. Számítsd ki a következő kifejezés értékét: $f\left(-\frac{23}{3}\right) - f(4) - f(-6)$!**
46. (K) **Adott az $f(x) = \log_5(2x + 11)$ függvény. Számítsd ki a 57 helyen felvett helyettesítési értéket!**
47. (K) **Adott az $f(x) = 5 \cdot \log_2(x - 12)$ függvény. Számítsd ki a 20 helyen felvett helyettesítési érték ellentettjét!**
48. (K) **Adott az $f(x) = \log_4(x - 3)$ függvény. Számítsd ki a $\frac{49}{16}$ helyen felvett helyettesítési érték abszolútértékét!**
49. (K) **Adott az $f(x) = -\log_3(x - 1)$ függvény. Hol veszi fel a függvény a -5 és a 8 értéket?**
50. (K) **Döntsd el, hogy rajta van - e a $P(1022; 30)$ pont az $f(x) = 3 \cdot \log_2(x + 2)$, illetve a $g(x) = 6 \cdot \log_8(x - 510)$ függvény grafikonján!**

51. (K) Add meg ábrázolás nélkül az $f(x) = \log_9(x + 10) - 8$ függvény három különböző pontját!
52. (K) Határozd meg a $P(x; 2)$ pont koordinátáit úgy, hogy illeszkedjen az $f(x) = \log_7(8x - 9)$ függvény grafikonjára!
53. (K) Határozd meg a $P(3; y)$ pont koordinátáit úgy, hogy illeszkedjen az $f(x) = -\log_{\frac{1}{3}}x + 4$ függvény grafikonjára!
54. (K) Határozd meg az $f(x) = \log_4(x - 1)$ és a $g(x) = -2 \cdot \log_9(x + 3) + 1$ függvény zérushelyeit ábrázolás nélkül!
55. (K) Határozd meg ábrázolás nélkül, hogy hol metszi az $f(x) = -5 \cdot \log_6(x + 6) + 3$ függvény a koordináta – tengelyeket!
56. (K) Írd fel annak a $g(x)$ függvénynek a hozzárendelési szabályát, amelyet úgy kapunk, hogy az $f(x) = -9 \cdot \log_{\frac{4}{3}}x$ függvényt eltoljuk az adott $\vec{v}(7; 10)$ vektorral!
57. (K) Írd fel annak a $g(x)$ függvénynek a hozzárendelési szabályát, amelyet úgy kapunk, hogy az $f(x) = \log_8(x + 9) - 10$ függvényt eltoljuk az adott $\vec{v}(-5; -6)$ vektorral!
58. (K) Add meg annak az $f(x)$ függvénynek a hozzárendelési szabályát, amely pontjait eltolva az adott $\vec{v}(-8; 21)$ vektorral a $g(x) = \log_{\frac{1}{5}}(x - 4)$ függvény adódik!
59. (K) Add meg annak a $\vec{v}$ vektornak a koordinátáit, amellyel eltolva az $f(x) = \log_6(x - 7) + 8$ függvény pontjait a $g(x) = \log_6(x - 9) + 3$ függvény adódik!
60. (K) Add meg az a értékét, ha $f(x) = \log_a x$ függvény szigorúan monoton növekvő!

61. (K) Határozd meg az $f(x) = \log_a x$ exponenciális függvényben az a értéket, ha tudjuk, hogy a függvény 81 – hez 4 – et rendel!

62. (K) Határozd meg az $f(x) = \log_{13}(x + b)$ exponenciális függvényben a b értéket, ha tudjuk, hogy a függvény a 26 pontban metszi az x - tengelyt!

63. (K) Oldd meg grafikusán a következő egyenleteket!

a) $\left(\frac{1}{2}\right)^x = x + 6$

b) $3^x = \sqrt{x} + 2$

c) $\log_2(x + 4) - 1 = -|x - 1| + 5$

d) $\log_{\frac{1}{3}}(x - 2) + 1 = (x - 1)^2 - 3$

64. (K) Oldd meg grafikusán a következő egyenlőtlenségeket!

a) $\log_3 x \leq -\frac{2}{3}x + 3$

b) $\log_{\frac{1}{2}} x < -(x + 1)^2 - 2$

c) $\left(\frac{1}{3}\right)^{x-1} + 3 < |x + 2| + 1$

d) $2^x + 1 \geq -2$

65. (E) Határozd meg a következő függvények értelmezési tartományát!

$f(x) = |\log_3(x)|$

$g(x) = \log_{\frac{1}{2}}|x|$

$h(x) = \lg(2^x - 4)$

$i(x) = \log_5\left(\log_{\frac{5}{3}}\frac{5}{x}\right)$

$j(x) = \sqrt{\lg(1 - \sin^2 x)}$

$k(x) = \frac{11}{\sqrt{7^x - 1}}$

$l(x) = 8^{\sin(x)}$

$m(x) = \left(\frac{1}{3}\right)^{|x|}$

$n(x) = \log_6(9 - x^2)$

66. (E) Határozd meg az $f \circ g$ és $g \circ f$ összetett függvényeket, ha $f(x) = 2^x$ és $g(x) = -5x + 3$!

67. (E) Határozd meg az $f \circ g \circ h$ és $h \circ g \circ f$ összetett függvényeket, ha $f(x) = |x|$; $g(x) = \frac{1}{x} + 1$ és $h(x) = x - 2$!

68. (E) Határozd meg az $f(x) = \sqrt{x}$ és $g(x) = x^2 - 4$ függvényekből képezett $F(x) = f(g(x))$ és $G(x) = g(f(x))$ összetett függvények értelmezési tartományát és értékkészletét! Add meg a függvények hozzárendelési szabályát is!

69. (E) Készítsd el a függvényekből az összes lehetséges $F(x) = f(g(x))$ összetett függvényt. Add meg mind a hat összetett függvény értelmezési tartományát és értékkészletét!

$$y = \cos(x)$$

$$y = \sqrt{x}$$

$$y = x - \pi$$

70. (E) Határozd meg a következő függvények inverzeit!

a) $f(x) = 1 + \log_{\frac{1}{2}}(x + 3)$

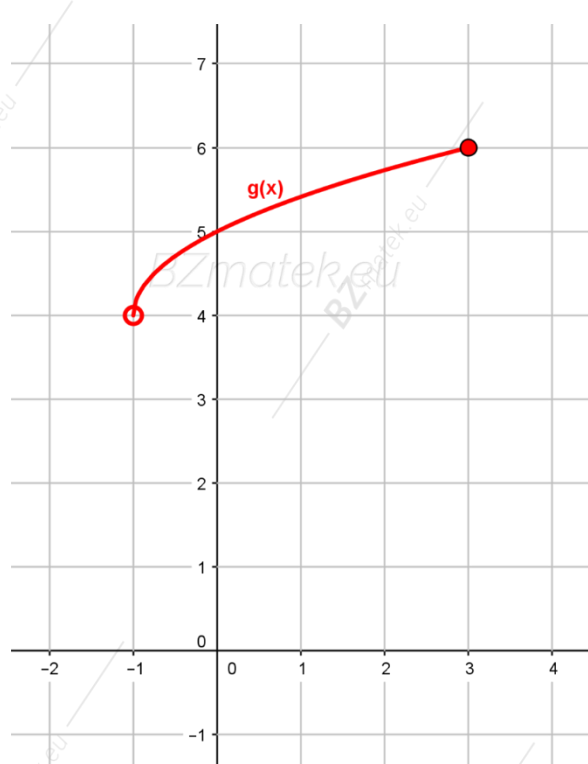
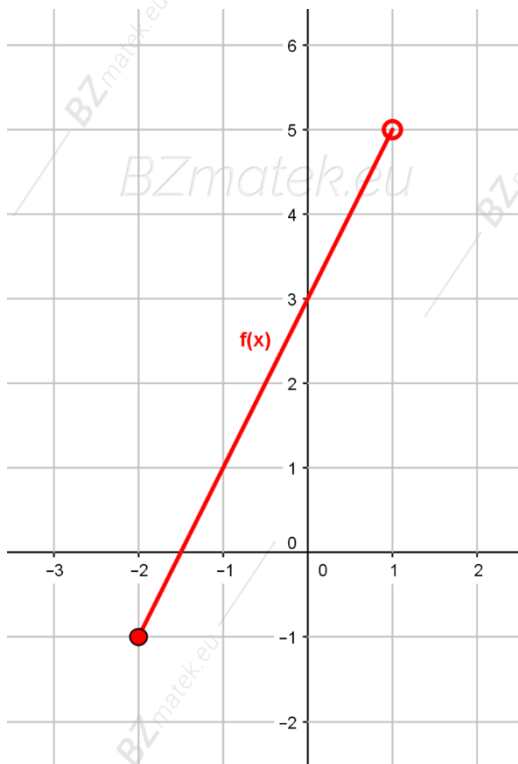
b) $g(x) = 4^{\frac{x-1}{7}}$

c) $h(x) = 3x - 4$

d) $i(x) = \sqrt[3]{x + 2}$;

e) $j(x) = x^2$

71. (E) Jellemezd a függvények inverzét a következő szempontok szerint: értelmezési tartomány, értékkészlet, monotonitás és zérushely!

72. (E) Ábrázold a szögfüggvények inverzeit!

Felhasznált irodalom

- (1) Hajdu Sándor; 2004.; Matematika 11.; Műszaki Könyvkiadó; Budapest
- (2) Hajdu Sándor; 2005.; Matematika 12.; Műszaki Könyvkiadó; Budapest
- (3) Urbán János; 2003.; Sokszínű matematika 11; Mozaik Kiadó; Szeged
- (4) Urbán János; 2007.; Sokszínű matematika 12; Mozaik Kiadó; Szeged
- (5) Ábrahám Gábor; 2010.; Matematika 11 – 12 emelt szint; Maxim Könyvkiadó; Szeged
- (6) Ábrahám Gábor; 2011.; Matematika 11. középszint; Maxim Könyvkiadó; Szeged
- (7) Urbán János; 2012.; Sokszínű matematika feladatgyűjtemény 11; Mozaik Kiadó; Szeged
- (8) Urbán János; 2010.; Sokszínű matematika feladatgyűjtemény 12; Mozaik Kiadó; Szeged
- (9) Gerőcs László; 2006.; Matematika gyakorló és érettségire felkészítő feladatgyűjtemény I.; Nemzeti Tankönyvkiadó; Budapest
- (10) Dr. Gyapjas Ferencné; 2002.; Matematika feladatgyűjtemény I.; Nemzeti Tankönyvkiadó; Budapest
- (11) Korányi Erzsébet; 1998.; Összefoglaló feladatgyűjtemény matematikából; Nemzeti Tankönyvkiadó; Budapest
- (12) Vancsó Ödön; 2005.; Egységes Érettségi Feladatgyűjtemény Matematika I.; Konsept H Könyvkiadó; Piliscsaba
- (13) Vancsó Ödön; 2005.; Egységes Érettségi Feladatgyűjtemény Matematika II.; Konsept H Könyvkiadó; Piliscsaba
- (14) Fröhlich Lajos; 2005.; 15 próbaérettségi matematikából középszint - írásbeli; Maxim Kiadó; Szeged

- (15) Fröhlich Lajos; 2008.; 15 próbaérettségi matematikából középszint - írásbeli; Maxim Kiadó; Szeged
- (16) Fröhlich Lajos; 2006.; 15 próbaérettségi matematikából emeltszint - írásbeli; Maxim Kiadó; Szeged
- (17) Ruff János; 2012.; Érettségi feladatgyűjtemény matematikából 11 – 12. évfolyam; Maxim Kiadó; Szeged
- (18) Dobcsányi János; 2013.; Feladattornyok matematikából; Maxim Kiadó; Szeged
- (19) Dr. Ruff János; 2018.; Érettségi mintafeladatsorok matematikából; Maxim Kiadó; Szeged
- (20) Fröhlich Lajos; 2006.; Alapösszefüggések matematikából – emelt szint; Maxim Kiadó; Szeged
- (21) https://users.itk.ppke.hu/itk_dekani/files/matematika/list.html
- (22) Saját anyagok